

Με τὴν εὐχάριστη αὐτὴ ἀρχή, κάρηναν ντεμπούτο καὶ θεῶ καινούργια στοιχεῖα ποὺ κλείνουν ἐφέτος τὸ συμπληθρικό μας θεατρικὸ συγκρότημα. Ὁ Vedat Ömer, μὲ τὰ πολὺ σίκα, εὐχάριστα σὲ μᾶτι καὶ τεχνικὰ κοστούμια καὶ ντακὸρ του. Κι' ὁ νεώφραστος ἀπὸ τῆ Βιέννη συνθέτης τῶν τραγουδιῶν τοῦ πρώτου τουρκικοῦ ἡχητικοῦ φιλμ «Στοὺς θρόνους τῆς Σταμπούλα» Hasan Ferih, μὲ τὴ γλυκεῖα ἀνατολιτικὴ μουσικὴ του.

Τὸ ἔργο μᾶς συνθηγομένη κωμῶδια. Οἱ παντοεισὲς παραγγιγῆσεις, ὁ αἰώνιος γαλακόμενος ἀρραβωνιαστικός, ὁ εὐτοχυμένος ἐραστής... Ἔργο ποὺ ἡ ἐπιτυχία του ἐξαρτεῖται ἀπὸ τὸν ἦθοπο. Κι' αὐτὸς στάθηκε πέρα ὡς πέρα ἀξίως στὸ «Γιὰ ὅλοια Τουρκισοῦ». Ὁ Χ. Καριά, ὁ Βαχχά, ὁ Καζίμ, ὁ Μπαντιά, ἡ Νεϊρά-Νεϊρ, ἡ Χαλινεὶ σήκωσαν ἐπιτυχίματα στὴς γαστῆρας τους ράχες τὸ βάρος τοῦ ἔργου. Κι' ὁ νεαρὸς Μουαμμέρ στὴ θέση τοῦ Vasli Riza, ποὺ κωλυόταν, στάθηκε ἀρκετὰ καλὸς ὅσο κι' ἂν εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ἀναλαμβάνει τέτοιες δύσκολες ὑποχρεώσεις. Θὰ προτιμοῦσαμε φυσικὰ τὸν συμπληθρικό μας Vasli Riza. Ὁ Μουαμμέρ δὲν ἦταν προετοιμασμένος γιὰ τὸ ρόλο του, ἴσως καὶ νὰ μὴ ῥῆμα καιρὸ νὰ τὸν μελετήσει. Ἄστούσο ὅμως εἰσέφερε ὅλη του τὴ δύναμη γιὰ νὰ κρατηθεῖ καὶ πόρρω. Καὶ δὲν μπορούμε ν' ἀρνῆθοῦμε πῶς ἦσαν σκληρὰ ποὺ τὸ πέτυχε ἀλήθεια.

Μὰ περῶ στὸ κυριότερο σημεῖο: Σ' αὐτὸ ποὺ ἀποτελεῖ τὸ ποὺ τρανὸ σημεῖο τῆς παράτασης. Ἡ πρωταγωνίστρια τοῦ «Νταρουλιπανταί», ἡ ἀγαπημένη τοῦ κοινῶ Μπαντιά, ἔχει φηριότατη καὶ γλυκύτατη φωνή. Ὅμως ἡ φωνὴ τῆς εἶναι φωνὴ σκληροῦ, κι' ἔχει γιὰ τὴ σκληρὴ. Ἡ φωνὴ τῆς ποῖται πολὺτιμη γιὰ τὴ μουσικὴ σκληροῦ, εἶναι πολὺ ἀδύνατη γιὰ τὴ σκληρὴ. Κι' ὁ Καζίμ ἔχει καλὴ φωνή, μᾶλλον ἀνατολιτικὴ. Συνηθισμένη στὸ ἀνατολιτικὰ τραγῶδια. Ἦταν ἀληθινὰ πολὺ εὐτυχισμένο εὔρημα νὰ τοῦ δοθεῖν παρσικὰ τραγῶδια, πράγμα ποὺ τὸν ἔκασε νὰ μαζέψαι τὰ χειροκροτήματα καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸ τοῦ κοῦρου. Μὰ οἱ φωνές τῶν ἄλλων ἦθοποῦν, ἄλλοῖμο, δὲν ἦταν καθόλου, μὰ καθόλου καλές. Δὲ μπορούμε βέβαια νὰ ποῦμε πῶς ἡ τελευτήτης τῆς σύνθεσης, τῆς ἐκτέλεσης ἀπὸ τὴν ὀρχήστρα τοῦ Λάμου, τῶν κοστουμιῶν καὶ τῶν ντακὸρ καὶ τὸ πατυχημένο ἀνάκασμα τοῦ ἔργου, δὲν ἐξουδετερῶναι τὴν ἑλλειψιν αὐτὴ. Κάθω ἄλλο. Εἴρισται ἀπανταχῆς βέβαιον πῶς τὸ «Γιὰ ὅλοια Τουρκισοῦ», θ' ἀράσει πολὺ καὶ θὰ κρατηθεῖ τὸ πρόγραμμα τοῦ «Darülbedayi», γι' ἀρκετὰ καιρὸ. Ὅμως ἂν ἑλλείπων κι' οἱ ἀτέλειες αὐτῆς, στὴ φωνὴ μερικῶν ἦθοποῦν, τὸ ἔργο θὰ λογαριάζονταν ἀριστοῦρημα. Κι' ἔχει ἀδικα.

Πόλη,

ΑΒΡ. Ν. ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ

Η ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΤΟΥ ΩΔΕΙΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Δὲν ἤμπορὸ παρὰ νὰ θεωρήσω ἐκτάκτως ἐπιανετικόν ὅτι τὸ Ὑδαῖον Πατρικῶς, προτιμᾷ διὰ τὴν δραματικὴν του ἔργα ἀξιόλογα, ἀφήνοντας κατὰ μέρος τὰ χιλιοπαχίμια καὶ γνωστὰ ἑλληνικὰ ἔργα. Ὁ παιδαγωγικὸς σκοπὸς, τὸν ὅποιον ἄνοιξι τῶσαν καλὰ ὁ κ. Ρώτας, πραγματοποιεῖται μόνον μὲ τοιαῦτα ἔργα.

Ἔτσι τὰ «Παντρολογήματα» τοῦ Γογγύ, μὲ τὰ ὅποια ἔκασαν ἡ Σχολὴ τὴν δευτέραν ἐρατεινὴν τῆς ἐμφανίσιν ἐπαίχθησαν μέσα εἰς μίαν ἀκράτητον εὐθραμίαν καὶ μὲ μίαν συναχθῆ ἐκπληξίν τοῦ κοινῶ, τὸ ὅποιον εὔρισκα ὅτι τὸ ἔργον αὐτὸ τοῦ ἦτο ἐντέλως καταληπτόν ἂν καὶ ἦτο συγχρόνως καὶ τόσο θαυμάσιον. Διότι ἀληθῶς εἶναι μεγάλο ἔργον τὰ «Παντρολογήματα». Ἡ παικίλια τῶν τύπων ἡ ἐξοχος ἐκείνη γεροντοκόρη, οἱ δύο προζεννίται εἶναι τύποι ἀνθρώπων ποιητικώτατοι καὶ θεατρικώτατοι ἐκφρασμένοι.

Βεβαίως τὸ ἔργον θὰ ἦτο ἄθλος δυσδαστάχτος καὶ διὰ ἦθοποιούς πεπατημένους. Δι' αὐτὸ καὶ ἦτο φανερὰ ἡ προσπάθεια τῶν παιδιῶν τῆς Σχολῆς νὰ τὸ ἀφομοιώσουν. Ἀλλὰ εἰς τὰ περισσώτερα σημεῖα χάρις εἰς τὴν προσπάθειάν των αὐτὴν καὶ εἰς τὴν ἐπιμονὴν τοῦ κ. Ρώτα, ἐπέτυχον νὰ προσφέρουν εἰς τοὺς θεατὰς μίαν καλλιτεχνικὴν ἀπόλαυσιν ἐξαιρετικὴν.

Θὰ ἐνομιζόμεν μάλιστα ὅτι ἐπιβάλλεται, ἂν εἶναι δυνατόν, μίαν παράστασις Κυριακὴν ἀπόγευμα εἰς τὸ θέατρον ἢ εἰς τὴν μεγάλην καινούργιαν αἴθουσαν τοῦ Ὑδαίου. Θὰ ἔσπερς νὰ τὸ ἴδωθον περισσώτεροι ἄνθρωποι· εὐεργεσία θὰ ἦτο διὰ τοὺς Πειραιεῖς.

Τὰ ἀνδράματα ὀμορφώτατα καλὰ (καλῶς στὴν) καὶ ἀξιόλογον τὸ παίξιμον τῶν Δεσποινίδων Κίρης Κατσούλη, Τούλας Παπαδάκη, Ἐλ. Κοντοῦ καὶ τῆς μικρᾶς Κ. Μαλικιώτη, ὡς ἐπίσης καὶ τῶν κυριῶν Ν. Μανθίου, Θ. Καρνιζῆ, Βίλ. Νείων, Κ. Καλλιῶν, Δημητροπούλου καὶ Τάσσου Χαλκιά.

Σ. ΛΥΚΟΥΡΗΣ